

Lisa Stellansdottir
Hållbarhetscontroller

Remiss: Plan för att förebygga och bekämpa våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål i Lunds kommun 2023–2027

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden beslutar

att lämna yttrande över remissen i enlighet med vad som framgår av förvaltningens tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Plan för att förebygga och bekämpa våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål är skickad på remiss till samtliga nämnder och styrelser i kommunen. Planen ska främja rätten till ett liv fritt från våld och förtryck i Lunds kommun.

Planen ersätter Strategi mot våld i nära relationer 2017–2022 och Handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck 2021–2023. Den utgår bland annat från den nationella strategin för att bekämpa mäns våld mot kvinnor men har anpassats till Lunds lokala förutsättningar och behov. Planen bygger på fem områden med totalt 28 åtgärder. Barn- och skolnämnden omfattas av åtgärder inom alla fem områden och sammanlagt 16 åtgärder.

Barn- och skolförvaltningen ställer sig positiv till en kommungemensam plan men ser behov av att planen förtydligas i några avseenden. Huvudsakligen rör förvaltningens kommentarer planens omfattning, behov av förtydliganden och begreppsdefinitioner samt ansvarsfördelning.

Underlag för beslutet

- Barn- och skolförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-14
Remiss: Plan för att förebygga och bekämpa våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution

2023-02-14

Diarienummer

BSN 2022/9581

och människohandel för sexuella ändamål i Lunds kommun 2023–2027

- Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-11-28, § 304, med tillhörande remisshandlingar; Remiss: Plan för att förebygga och bekämpa våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål i Lunds kommun 2023–2027

Ärendet

Bakgrund

I november 2022 beslutade kommunstyrelsen att skicka Plan för att förebygga och bekämpa våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål på remiss till samtliga nämnder och styrelser i kommunen. Planen ska främja rätten till ett liv fritt från våld och förtryck i Lunds kommun.

I planen omfattar begreppet våld allt våld mot närstående, såväl vuxna som barn. Barn som ser, hör eller på annat sätt förstår att våld förekommit mot någon närstående räknas också som utsatt för våld. Planen omfattar även hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel. Hot, våld, kränkningar och förtryck förekommer i alla grupper i samhället och i alla åldrar. I planen går det att läsa närmare om olika former av våld och särskilt sårbara grupper under avsnitt 5. Begreppsförklaringar och inriktning.

Planen ersätter Strategi mot våld i nära relationer 2017–2022 och Handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck 2021–2023. Den utgår bland annat från den nationella strategin för att bekämpa mäns våld mot kvinnor men har anpassats till Lunds lokala förutsättningar och behov. Planen bygger på följande fem områden:

1. Förebyggande arbete
2. Tidig upptäckt samt skydd och stöd
3. Återfallsförebyggande arbete
4. Kunskap och kompetens
5. Samverkan

Totalt innehåller planen 28 åtgärder varav barn- och skolnämnden omfattas av åtgärder inom alla fem områden och sammanlagt 16 åtgärder.

2023-02-14

Diarienummer

BSN 2022/9581

Föredragning

Barn- och skolförvaltningen ställer sig positiv till en kommundemensam plan som samlar arbetet med att förebygga och motverka olika former av våld. Förvaltningen bedömer att planen bidrar till målpuppfyllelse vad gäller Lunds kommuns program för social hållbarhet samt program för trygghet och säkerhet. Barn- och skolförvaltningen ser dock behov av att planen förtydligas i några avseenden och nedan följer förvaltningens förslag och kommentarer.

Planens omfattning

Barn- och skolförvaltningen ställer sig frågande till mängden åtgärder som presenteras i planen och menar att den med fördel kan konkretiseras genom att bland annat väva samman eller stryka åtgärder. En del åtgärder kan även struktureras om då planens fem åtgärdsområden i flera fall flyter ihop.

Förvaltningen bedömer bland annat att åtgärd 1.1 och 1.2 ligger på en allt för övergripande nivå och snarare sammanfaller med målbeskrivningar i kommunens hållbarhetsprogram. Huvuddragen i dessa åtgärder kan förslagsvis speglas i den introducerande texten till åtgärdsområde 1. Förebyggande arbete.

Åtgärder som kan vävas ihop för att minska planens omfattning är exempelvis: 2.1, 3.1, 4.1 och 4.2. Dessa åtgärder kan med fördel vävas ihop och landa i en gemensam åtgärd med fokus på kompetenshöjning, förslagsvis placerad inom åtgärdsområde 4 Ökad kunskap och kompetens.

Förtydliganden och definitioner

Barn- och skolförvaltningen vill framföra några förslag vad gäller behov av förtydliganden och justeringar:

- Överväga att se över och förkorta planens rubrik.
- Förtydliga varför prostitution och människohandel för sexuella ändamål inkluderats i planen då dessa områden inte omfattas av de nuvarande planerna.
- Vid behov särskilja arbetet som riktas mot våldsutövare respektive våldsutsatta, exempelvis vad gäller åtgärd 5.2 avseende personer som köper/säljer sexuella tjänster.
- Definition av begreppen sexuell exploatering och posering som introduceras på sidan 4.
- Förtydliga under åtgärd 1.5 att det rör *relevanta* rutinmässiga samtal och enkäter till unga.
- I åtgärd 2.1 nämns "inklusive barn som bevittnar våld" inom parentes. Förslagsvis kan parentesen tas bort om formuleringen ska vara kvar.
- Definition av att bevittna våld under begreppsförklaringen.

2023-02-14

Diarienummer

BSN 2022/9581

Ansvar

Barn- och skolförvaltningen bedömer att huvudansvarig nämnd kan utses till ett flertal av planens åtgärder, detta för att tydligare strukturera och samordna arbetet. Förslagsvis kan huvudansvar utses för åtgärderna; 1.7, 2.2, 2.5, 3.1 och 3.2.

Förvaltningens ställer sig även frågande till om barn- och skolnämnden ska inkluderas i alla de åtgärder där nämnden står som ansvarig. Det rör bland annat åtgärd 5.2 och 5.3 där åtgärdernas innehåll inte fullt sammanfaller med skolans uppdrag.

Övriga kommentarer

- I inledningen (sid 2) nämns ett projekt som ska bedrivas i Lund under planens giltighetstid. Bör läggas in i planen som åtgärd under lämplig rubrik.
- I stället för att fastställa specifika metoder och material, så som i åtgärd 1.6 eller 4.1, bör åtgärderna formuleras mer generellt. Förslag till ny formulering:
  - Åtgärd 1.6: Säkerställa ett fortsatt/långsiktigt utvecklingsarbete och processtödjande insatser baserat på evidensbaserade metoder för att förebygga våld, så som Bygga broar, Kärleken är fri och Mentorerna för våldsprevention.
  - Åtgärd 4.1: Lägga till utbildningar om våld i nära relationer, hedersvåld, köp av sexuella tjänster och människohandel för sexuella ändamål i berörda förvaltningars kompetensutvecklingsplaner, exempelvis Kompetenscentrums bas- och fördjupningsutbildningar.
- Åtgärd 3.6 bör hanteras i enlighet med skollag och förordningar vad gäller när, hur och vem som gör risk- och säkerhetsbedömning för minderåriga elever med obligatorisk rätt till utbildning.

Beredning

Ärendet har beretts inom skolkontoret i samverkan med kultur- och fritids-, samt utbildningsförvaltningen.

Barnets bästa

I enlighet med Lunds kommuns handlingsplan för barnets bästa ska barns rättigheter utredas vid alla politiska beslut och det ska i beslutsunderlag framgå tydligt om beslutet berör barn, hur barn påverkas av beslutet och hur barns bästa beaktats. Den nämnd eller verksamhet som initierar ärendet ansvarar för att göra barnkonsekvensanalysen.

2023-02-14

Diarienummer

BSN 2022/9581

Barn- och skolförvaltningen ser att ärendet berör barn och bedömer att planen är ett viktigt verktyg i arbetet för barnets bästa. Förvaltningen vill dock poängtera att det saknas bifogat underlag för de resonemang och ställningstagen som gjorts gällande barnets bästa samt dokumentation angående hur barnets perspektiv har beaktats i framtagandet av handlingsplanen.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför i nuläget inga ekonomiska konsekvenser. Genomförandet av planens åtgärder kan dock komma att innebära ekonomiska konsekvenser.

Jytte Lindborg
Skoldirektör

André Levin
Ekonomichef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunstyrelsen

För kännedom: